

Kako se može vidjeti na slici, knjige se nalaze uglavnom u PDF-u, a kretanje po tekstu sada omogućuje, osim već navedenih opcija, još i listanje stranicu po stranicu naprijed – nazad i prelazak na cijela poglavlja naprijed – nazad uz pomoć izbornika sa strelicama koji se nalazi odmah iznad i ispod samog teksta. Svaku je stranicu moguće tiskati.

Ispod samog naslova knjige, a to je dio stranice koji je nepromjenjiv dok se čita odabrana knjiga, nalazi se poveznica *Other Related Books*. Klikom na nju otvara nam se stranica s nizom knjiga sličnog sadržaja.

Na toj se stranici jednostavnim klikom otvara nova knjiga identično priređena za uporabu.

Od ostalih sadržaja na ovoj adresi samo ćemo još upozoriti na jednu vrlo korisnu uslugu. Zove se *Personal Agent*, a omogućuje da se lakše pronađu one knjige koje su nove izašle od posljednje pretrage. Tako umjesto da se ponovno pretražuju pojedine zanimljive kategorije (ili radi drugo pretraživanje po naslovima ili tekstu), sada se samo zatraži od *Personal Agent*a da izlista nove naslove prema ranije zadanim parametrima. Takav rezultat može biti dostupan prilikom posjeta na stranicama i aktiviranjem *Personal Agent*a (potrebno se prethodno registrirati) ili može biti poslan mailom ili oboje.

Dakle, kako imamo prilike vidjeti, misija organizacije koja je utemeljila ovu izdavačku kuću ostavila je svoj trag i na ovim strani-

Other Related Books – lista ponuđenih naslova

cama. Tako su učinili javno dostupnim znanstveno i stručno izuzetno vrijedne informacije koje se itekako tiču javnosti (ne samo američke) u više od 2500 knjiga kojima se inače trguje – što je za svaku pohvalu.

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Ivan Jerman

Finska tvornica papira u Velikoj Britaniji

Finski proizvođač papira UPM Kymmene posjeduje tvornicu papira u mjestu Shotton, Wales, Vel. Britanija. U okviru tog pogona odlučila je izgraditi novi pogon za reciklažu vlaknaca (RCF3). Cjelokupni inženjering kao i ključnu opremu povjerila je poznatom proizvođaču strojeva za papir tvrtki Voith. Kapacitet tog pogona bit će 900 t na dan. Ta inženjerska tvrtka izgradila je na istoj lokaciji i prvo postrojenje RCF1, koje je pušteno u pogon 1989. Taj je pogon radio s jednom optočnom petljom, dok je drugo postrojenje koje je proradilo ove godine instalirano s dvije optočne petlje. Oba postojeća postrojenja rade od početka s punim kapacitetom, što je i navelo finsko poduzeće da i realizaciju trećeg postrojenja povjeri istoj organizaciji. I. J.

Upotpunjavanje proizvodnje u španjolskoj tvornici papira

Španjolska tvornica papira Papresa, Renteria, Španjolska, posjeduje novi stroj za proizvodnju papira s gramaturom od 36 do 62 g/m², širinom trake 5400 mm i operativnom brzinom stroja od 1500 m/min. Taj stroj za izradu upotpunit će se sada opremom za preradu koja se sastoji od kalandra, stroja za premotavanje s maksimalnom širinom od 2400 mm i brzinom od 2500 m/min i stroja za omotavanje rola kapaciteta 60 rola na sat. Sustav je upotpunjen transportnim uređajem do skladišta. Navedenu opremu isporučit će tvrtka Voith, usmjerena na projektiranje i proizvodnju strojeva za industriju papira. I. J.

Proizvodnja gipsanih ploča

Sjevernoamerička tvrtka Republic Paperboard Co., Lawton, SAD, postigla je svojim novim strojem odlične rezultate u proizvodnji

gipsanih ploča. Na tom je stroju proizvedeno 1007 tona kratkih gipsanih ploča u 24 sata, što je premašilo projektirani kapacitet. Taj proizvodni rekord može se zahvaliti ekstremno velikoj brzini rada stroja od 810 m/min. To je vjerojatno najveća brzina koja se u toj proizvodnji do sada postigla u svijetu. U tvornici su mišljenja da će u buduću postići još bolje rezultate. Sveukupnu tehnološku opremu, od pripreme sirovina do završne obrade, izradila je i isporučila tvrtka Voith. I. J.

Gorivne ćelije na bazi loživog ulja

Tvrtka Sulzer razvila je prototip sustava novih gorivnih ćelija koje rade s loživim uljem umjesto prirodnog plina. Pokusni uređaj instaliran je u istraživačkom centru tvrtke Aral, Bochum, Njemačka. U tom se uređaju loživa ulja različitih sastava pretvaraju u plin pogodan za upotrebu u gorivnim ćelijama. Prva faza istraživanja trebala bi biti završena do kraja 2003. godine. I. J.

Najveće injekcijske pumpe u Kaspijskom moru

Azerbajdžanska naftna tvrtka od švicarskog je proizvođača Sulzer naručila četiri injekcijske pumpe za morsku vodu, koje će biti instalirane u Kaspijskom moru. To će biti najveće pumpe te vrste koje su do sada izgrađene u svijetu. Pumpe će biti na pogon plinskih turbina s apsorpcionom snagom po 26 MW. Pumpe će biti izgrađene i testirane u pogonu Leeds, Velika Britanija. Isporučka navedenih pumpa predviđena je za drugo tromjesečje 2004. godine. I. J.

Modernizacija rafinerije u Iranu

U sklopu modernizacije iranske rafinerije nafte u Esfahanu, Iran, švicarska tvrtka Sulzer isporučuje unutrašnju opremu kolone za va-

kuumsku destilaciju. Ta izvanredno velika kolona promjera 9 metara služi za razdvajanje frakcija sirove nafte. Pomoću novoisporučene opreme poboljšat će se učinkovitost rada i kapacitet kolone za 30 %, tj. od 70 000 na 90 000 barela na dan. Daljnje su koristi bolja kvaliteta proizvoda i sniženje operativnih troškova. I. J.

p-hidroksibenzojeva kiselina u Leuni

Tvrtka Rhodia je u pogonu Leuna, Njemačka započela proizvodnju p-hidroksibenzojeve kiseline velike čistoće po novorazvijenom postupku svojih istraživača u Lyonu, Francuska. Kemikalija je namijenjena proizvođačima polimernih tekućih kristala za elektroničku i automobilsku industriju. I. J.

Njemačko-japanska zajednička organizacija

Njemačka tvrtka Degussa i japanska Shionogi osnovale su zajednički pothvat s imenom DSL (Degussa-Shionogi Ltd.). Sjedište nove organizacije, s udjelom 51:49 u korist Degusse, nalazi se u Tokiju, Japan. Cilj je proizvodnja i marketing taloženog SiO₂, silikagela i sredstava za matiranje. U novi pothvat Degussa unosi svoja iskustva u proizvodnji taloženog SiO₂ i sredstava za matiranje, a Shionogi proizvodnju silicijeva dioksida. Osnivači vjeruju da će nova organizacija već u prvoj godini postići promet od oko tri milijarde jena (22 milijuna eura). I. J.

Celanese proizvodi omega-3-masne kiseline

Tvrtka Celanese, Frankfurt, Njemačka, ulazi na tržište s omega-3-masnim kiselinama, pri čemu je zaključila sporazum o suradnji s jednim vodećim poduzećem koje se bavi fermentacijom. S jednom od najvažnijih omega-3-masnih kiselina, tzv. dokosaheksenskom kiselinom (DHA), poduzeće želi opskrbljivati proizvođače zdrave hrane i napitaka, kao i aditiva npr. kapsula. DHA se proizvodi iz visoko razvijenih mikroorganizama, tzv. protista. Tako dobivene omega-3-masne kiseline imaju prednosti pred onima koje se dobivaju iz riba, a to su veći udio DHA, konstantna visoka kvaliteta i izbjegavanje toksičnih onečišćenja. I. J.

Bioplin kao pogonsko gorivo za autobuse

Poduzeće BioKraft, Schleswig, Njemačka, testira novo postrojenje za proizvodnju bioplina koji bi odgovarao kvaliteti zemnog plina kao pogonskog goriva. Do sada se bioplin pretežno pretvarao u električnu ili toplinsku energiju. Takav način ima određene nedostatke; postrojenje može raditi ekonomično samo ako postoji potrošač za otpadnu toplinu. U novom postrojenju konvencionalni će pogon za proizvodnju bioplina biti povezan s jedinicom za čišćenje plina. Fermentacijom dobiveni plinovi se postupkom PSA oslobode nepoželjnih primjesa (npr. H₂S, N₂, CO₂). U idealnom slučaju dobiva se čisti metan. Za čišćenje potrebna molekularna sita moraju se stalno regenerirati, pa se postavlja više paralelnih linija PSA (adsorpcija s promjenljivim pritiskom). Tako proizvedeni bioplin planira se izravno unositi u gradsku mrežu za zemni plin. Prvi autobusi s pogonom na bioplin trebali bi krenuti u gradski promet 2004. godine. I. J.

Proizvodnja i primjena biodizela

U pronalaženju ekološki prihvatljivog alternativnog goriva koje bi energetski efikasno nadomjestilo benzin i dizelsko gorivo rješenje se predviđa u primjeni ukapljenog plina, sintetički proizvedenih ugljikovodika, vodika, alkohola i biodizelskog goriva.

U prilog primjeni biodizelskog goriva idu male tehničke preinake potrebne u današnjim automobilima koje se odnose na materijale za izradu brtvenih spojeva. Biodizelsko gorivo ne sadrži sumpor te je ekološki prihvatljivo. Ne stvara dodatni ugljični dioksid,

a udio dušikovih oksida i krutih čestica manji je nego u klasičnom mineralnom gorivu. Budući da je biološki razgradljivo, kod njegove primjene manje se zagađuju podzemne vode. Upotreba tog goriva prihvatljiva je u gradskom prometu, plovilima, poljoprivredi i nacionalnim parkovima.

Biodizel je ester masne kiseline i metanola, a može se proizvesti od uljane repice, soje ili neke druge ratarske kulture. Upotreba estera repičina ulja poboljšava svojstva dizelskih goriva prema europskoj normi EN590.

Nakon velikog skoka cijene nafte na tržištu biodizelsko gorivo spominje se kao zamjena ili dodatak mineralnom dizelskom gorivu. Biodizel se proizvodi i primjenjuje u Austriji, Njemačkoj, Francuskoj, Češkoj i SAD-u. U Francuskoj se mineralnom dizelskom gorivu dodaje biodizel do 5 %, u Češkoj do 30 %, a u SAD-u do 20 %. 100-postotni biodizel upotrebljava se u Njemačkoj i Austriji. Čisti biodizel prodaje se u Njemačkoj na više od 1200 postaja, a sadašnja prodaja iznosi pola milijuna tona. Prema propisima Europske unije do 2010. godine biodizelsko gorivo zamijenit će 10 % klasičnog dizelskog goriva.

U Hrvatskoj je važno mjesto dobio program BIOEN – energetsko iskorištavanje biomase iz različitih izvora. Proizvodnja i primjena biodizela pridonijela bi proizvodnji energije na ekološki prihvatljiv način, budući da bi se smanjila emisija štetnih i opasnih spojeva (dušikovih i sumporovih oksida), a iskoristile bi se neobrađene poljoprivredne površine i višak biljne mase koja se sada baca. Uvoz energenata bi se smanjio, a došlo bi i do većeg zapošljavanja.

U Hrvatskoj su već 1996. godine počele pripreme za proizvodnju i primjenu biodizela, tj. izvršena su prva istraživanja o primjenjivosti i isplativosti biodizela.

Biodizel kao aditiv prisutan do 5 % u klasičnom gorivu poboljšava maziva svojstva goriva, a u koncentracijama iznad 20 % smanjuje štetnost ispušnih plinova.

Pokretanje proizvodnje biodizela na lokaciji Maziva Zagreb tražila bi manja investicijska ulaganja, budući da postoje slobodni proizvodni kapaciteti i infrastrukture, uhodana proizvodna praksa, stručnost, poslovne veze itd.

Za isplativu proizvodnju biodizela proizvodni kapaciteti moraju biti oko 60 000 tona na godinu. H. K.

Poslovanje rafinerije nafte Rijeka

Sva urinjska postrojenja rade prema planu budući da sirovine ne manjka. Stigao je tanker od 80 tisuća tona sirijske nafte te tanker lake sibirskosirovine, a zatim pošiljka REB-a. Za riječka postrojenja stiže pošiljka libijske nafte.

U ljetnim mjesecima ove godine u Rafineriji nafte Rijeka prosječno se prerađivalo oko devet tisuća tona nafte na dan.

U tim mjesecima bila je povećana potražnja benzina na domaćem tržištu te ga se nije isporučivalo mediteranskom tržištu, gdje mu je cijena manja. Do ljeta se urinjske robe izvozilo između 35 i 40 %, a ovog ljeta 27 %.

Riječki eurodizel vrlo je tražen i kao gorivo za pokretanje mlaznih motora. Dizelsko gorivo i benzin europske kakvoće izvozi se u Bosnu i Hercegovinu. H. K.

INA – Naftaplin: Proizvodnja u osam mjeseci

Prema izvješću Službe za prikupljanje podataka, plan i analizu Sektora proizvodnje INA-Naftaplina na 54 naftonosna polja u Moslavini, Slavoniji i Podravini u prvih osam mjeseci ove godine proizvedeno je 483 616 tona nafte, što je prema planu. U navedenom je razdoblju proizvedeno 221 229 tona kondenzata, što je pet posto manje od planirane količine.

Od domaćih polja plan su premašila: Bilogora, Bizovac, Beničanci, Crnac, Obod, Galovac-Pavljan, Ivanić, Ježevo, Kučanci-Kapeln, Lepavina, Mihovljan, Okoli, Stružec, Šandrovac i Letičani.

Proizvodnja plina bila je na planiranoj razini i iznosila je 1 211 978 000 kubika. Iz jadranskog podmorja dobiveno je 7 % više od plana.

U osmomjesečnom razdoblju tekućih naftnih plinova proizvedeno je 52 602 tone, primarnog benzina 20 243 tone, a etana 40 666 tona.

H. K.

“Tehnix” d.o.o. Donji Kraljevac: Novitet – biorotor

Medimurska tvrtka “Tehnix” d.o.o. u Donjem Kraljvcu proizvela je biorotor. Novi proizvod, koji se ukopa u zemlju, upotrebljava se za biološko i aerobno pročišćavanje otpadnih i fekalnih voda. Taj proces u biorotoru, uz dodatne količine kisika, mnogo je brži i učinkovitiji nego u prirodi.

H. K.

Hrvatski izvoz od siječnja do srpnja 2003. godine

Najbolji financijski rezultati postignuti izvozom određenih proizvoda navode se u tablici.

Proizvodi	Izvoz u SAD
Transportna oprema	427 216 000
Odjeća	359 721 000
Električni strojevi, aparati i uređaji	255 504 000
Nafta i naftni derivati	242 855 000
Proizvodi od nemetalnih minerala	134 530 000
Pluto i drvo	128 209 000
Medicinski i farmaceutski proizvodi	122 563 000
Pokućstvo i dijelovi	100 655 000
Proizvodi od metala	95 575 000
Plin	95 341 000

H. K.

Bayer Chemicals ulaže u kožarski tehnikum

Modernizacija i proširenje tehnike primjene u Leverkusenu

Leverkusen – Bayer Chemicals, područje poduzeća Bayer AG, ulaže oko 400 000 eura u obnovu, osuvremenjivanje i povećanje kožarskog tehnikuma u Leverkusenu. Rekonstrukciju odjela za primjensku tehniku treba završiti u zadnjem tromjesečju 2003. godine. Prema dr. Bernhardu Wehlingu, ravnatelju Business Unit Leather, te mjere slijede zbog boljeg ispunjavanja povećanih zahtjeva kupaca. Na taj se način stvaraju najbolji preduvjeti za razvoj u području automobilske kože. “Nove instalacije nude nadopunu našem pouzdanom strojnom parku kako bi se pokusi mogli izvesti što sličnije praktičnoj primjeni”, govori Wehling.

Među nove nabavke ubrajaju se moderni stroj za štrcanje s vrlo učinkovitom sušilicom, rastezni sušionik s ekspanzirajućim okvirom kao i protočni stroj za strukturiranje, koji odgovaraju najnovijem dostignuću tehnike, kao i jedna brusna pruga sa strojem za otprašivanje.

Opširne informacije o cjelokupnoj proizvodnoj paleti za kožarsku industriju kao i osoba za kontakt dostupni su na internetskoj adresi www.bayerleather.com.

Upute za redakcije:

Sve tiskovne informacije nalaze se na Presse-Server “Baynews”. Akreditacija putem Bayer-Homepage: www.bayer.de pod “Presse” ili izravno pod www.presse.bayer.de.

Osoba za kontakt:

Ilona Bolz, tel.: (0214) 30-61684

faks: (0214) 30-50691

e-mail: ilona.bolz.ib@bayerchemicals.com

H. K.

AEROXIDE® Alu C nastaje od aluminijevog oksida C

Nove proizvodne oznake pirogenih metalnih oksida tvrtke Degussa olakšavaju orijentaciju – osim imena ne mijenja se ništa

Od 1. rujna 2003. godine Degussa AG, Düsseldorf pregledno izlaže svoje aluminij- i titan-oksidi pod proizvodnom oznakom AEROXIDE®. Pod znakom AEROSIL® ujedinjaju se proizvodne grupe AEROSIL® (praškasta pirogena silicijeva kiselina), AERODISP® (disperzijska pirogena silicijeva kiselina); AEROPERL® (posebno granulirana pirogena silicijeva kiselina) i AEROXIDE® (pirogeni aluminijev i titanov oksid). “Tim preimenovanjem željeli bismo olakšati identifikaciju naših proizvoda te komunikaciju između kupaca i naših prodajnih organizacija, a ujedno ponuditi i pregledni dobavni program”, objašnjava Jürgen Brühmann, ravnatelj poslovnog područja Aerosil tvrtke Degussa.

Da se kod AEROXIDE® radi samo o promjeni imena, pokazuje i to što je tvrtka Degussa zadržala proizvodni proces, recepture, specifikacije, proizvodna svojstva kao i fizikalno-kemijske i primjensko tehničke podatke. Postojeći i na tržištu poznati proizvodi bit će obuhvaćeni u novoj proizvodnoj grupi. AEROXIDE® – proizvodna paleta kupcima je na raspolaganju u uobičajenoj izvršnoj kakvoći. Pri prvoj isporuci nakon navedene preinake, kupci AEROXIDE® primaju tiskanu koja sadrži sigurnosne podatke s novom proizvodnom oznakom.

Kao najveći svjetski proizvođač pirogenih silicijevih kiselina, koje poslovno područje Aerosil & Silanes prodaje pod trgovačkim imenom AEROSIL® i proizvodnim grupama AEROSIL®, AERODISP®, AEROPERL® i AEROXIDE®, Degussa raspolaže tvornicama u Rheinfeldenu i Leverkusenu/Njemačka, Antwerpen/Belgija, Roussillonu/ Francuska, Mobileu i Waterfordu u SAD-u i Yokkaichiu u Japanu. Sljedeće godine nova proizvodna lokacija u Map Ta Phutu Tajland započet će radom. AEROXIDE® su pirogeni metalni oksidi koji se proizvode u visoko tehničkom procesu izgaranja. Pri tome se točnim podešavanjem odnosno upravljanjem mnogobrojnim proizvodnim parametrima postižu različite veličine čestica. AEROXIDE® Alu C nalazi mnogostruku primjenu, npr. kao antiblokirajuće sredstvo kod folija, za jednoliko iskorištenje svjetlosti u fluorescentnim cijevima ili za povećanje sjaja boje pri tehnici tiskanja “Ink Jet”.

H. K.

Novi logistički koncept za bolju sigurnost

CyPlus GmbH, Hanau, želi povećati sigurnost transporta cijanida u Wesselingu novim logističkim konceptom koji se temelji na sigurnom i učinkovitom skladištenju proizvoda. To je povezano s transportom i konceptom isporuke u posebnoj vrsti pakiranja koja omogućuje korisniku rukovanje s otrovnim cijanidima sigurno i jednostavno.

CyPlus je najveći svjetski proizvođač natrijevog cijanida koji se koristi kod ekstrakcije zlata u kemijskoj industriji i površinskoj obradi metala. Tvrtka proizvodi cijanide u Wesselingu i u drugim mjestima u Europi kao i u Sjevernoj Americi, uključujući 50/50 zajedničko poduzeće Cyanco Company u Winnemuccau, SAD.

CyPlus je uložio preko pola milijuna eura u novo skladište cijanidnih soli u Wesselingu, koje je u pogonu od sredine godine te zadovoljava najnovije zahtjeve u smislu skladištenja, proizvodnje i sigurnosti transporta ovog opasnog materijala. Time je nadopunjeno postojeće skladište toksičnog materijala tvrtke CyPlus. Norbert Steier, pogonski menadžer u Wesselingu sumira prednosti: “Novo skladište je tako organizirano da može brzo dostaviti našim kupcima kako jednokratna tako i ponovno upotrebljiva pakovanja raznih oblika”.

CyPlus sada planira proizvesti sredstva za punjenje specijalnih spremnika za rasuti teret "krutih do tekućih sistema" (SLSTM) u kojima će se cijanid transportirati kupcima u obliku briketa. Za potrošače koji normalno upotrebljavaju cijanide u obliku vodene otopine, kruti cijanid se otapa već u spremniku. Vodena cijanidna otopina ostaje u zatvorenom sistemu i kasnije se pumpa u spremnike za skladištenje.

Prednost za kupca je u radnoj sigurnosti jer se rukuje cijanidom uz pomoć SLS-a, tumači Frank Harenburg, menadžer CyPlusa. Osim toga, potrošač se ne treba brinuti o čišćenju ambalaže prije nego je odbaci jer se ti spremnici vraćaju u CyPlus. Od 2004. godine nadalje Wesseling bi trebao biti sposoban opskrbljivati kupce sustavom "kruto do tekućeg".

Harenburg u konceptu na lokaciji Wesseling vidi primjer inovativnog i kupcu orijentiranog rješenja uz poboljšanje rada i sigurnosti prijevoza.

CyPlus je vodeći u svijetu u poslovima s cijanidima. Nova podružnica, koja je u potpunom vlasništvu tvrtke Degussa, isporučuje proizvode potrošačima u rudarskoj, kemijskoj, farmaceutskoj industriji kao i u industrijama za obradu površina. Pouzdanu i brzu opskrbu korisnika osigurava oko 100 radnika u cijelom svijetu u proizvodnim mjestima u Europi i Sjevernoj Americi te prodajnim i distribucijskim uredima na svakom kontinentu. H. K.

Fine Chemicals tvrtke Degussa povećavaju kapacitete antioksidansa

Fine Chemicals tvrtke Degussa, vodeći svjetski proizvođač fenolnih antioksidansa najavljuje povećanje proizvodnog kapaciteta RALOX[®] LC antioksidansa za 25 %. To povećanje postići će se

usavršavanjem postojeće tehnologije, što će zadovoljiti porast potreba na tržištu. "Predvidjeli smo potrebu za daljnjim povećanjem za vrijeme našeg zadnjeg povećanja kapaciteta" objasnio je Mike Day, glavni menadžer za proizvodne linije *p*-krezola i antioksidansa.

RALOX[®] LC, proizvod butilirajuće reakcije *p*-krezola i diciklopentadiena, vrhunski je antioksidans za elastomere, koji se temelje na prirodnom i sintetskom lateksu i gumi i za polimere kao što su ABS, BR, EPDM, poliolefini i PA. RALOX[®] LC osigurava nisku termalnu hlapivost, ekstrakciju i izvrsnu zaštitu protiv starenja. RALOX[®] LC bit će u bližoj budućnosti preimenovan u IONOL[®] LC.

RALOX[®] LC proizvodi se u Ludwigshafenu, Njemačka. Fine Chemicals tvrtke Degussa također je veliki isporučilac dviju glavnih sirovina *p*-krezola i izobutlena te proizvodi antioksidanse pod imenom IONOX[®] i IONOL[®] u Sant Celoni, Španjolska.

Degussa Fine Chemicals u svijetu je vodeći isporučilac intermedijera i ugovorni proizvodni servis za farmaceutske, agrokemijske tvrtke i proizvođače specijalnih kemikalija nudeći široko područje modernih proizvodnih tehnologija, R & D, učinkovitu svjetsku proizvodnju fleksibilne i širokoproduktivne tvornice. Srž poslovanja jedinice tvrtke Degussae predstavlja integrirani pristup koji nudi rješenja, a ne samo proizvode za potrebe svojih kupaca. Degussa Fine Chemicals ima godišnju prodaju od oko 1 milijarde američkih dolara i zapošljava oko 4 000 djelatnika u svijetu.

Degussa je multinacionalno poduzeće usmjereno na proizvodnju visoko profitabilnih specijalnih kemikalija s prodajom od 11,8 milijardi eura i radnom snagom od oko 48 000 zaposlenih. Treće je po veličini kemijsko poduzeće u Njemačkoj i vodeće na svjetskom tržištu specijalnih kemikalija. U fiskalnoj 2002. godini poduzeće je ostvarilo operativni profit (EBIT) više od 900 milijuna eura. H. K.

tehnološke zabilješke

Uređuje: Ivan Jerman

Primjena acetilsalicilne kiseline kod djece i mladeži

Britansko povjerenstvo za lijekove donijelo je nove preporuke za upotrebu medicinskih preparata koji sadrže acetilsalicilnu kiselinu (ASK). Kod djece od 12 do 15 godina treba izbjegavati ASK u slučaju groznica, dok je djeca ispod 12 godina smiju upotrebljavati samo uz liječničku preporuku. Sukladno gornjoj preporuci treba izmijeniti i uputstva o upotrebi s napomenom da se u slučaju groznice, bolova i upala izbjegava upotreba ASK kod djece do 15 godina. Kod preparata za prevenciju kardiovaskularnih oboljenja za odrasle treba napomenuti da ih ne valja primijeniti za mlađe od 16 godina. I. J.

Smjesa fosfolipida protiv astme

Skupina znanstvenika s Medicinskog fakulteta na Sveučilištu u Southamptonu, Velika Britanija, ustanovila je da smjesa dvaju fosfolipida, koji se prirodno nalaze u plućima, može pridonijeti prevenciji astme. Preparat na bazi dipalmitoilfosfatidilholina i fosfatidilglicerola, koji je prvobitno bio odobren za upotrebu, danas više nema to odobrenje. Sada je spomenuta ekipa znanstvenika ponovno testirala taj preparat na skupini volontera s alergijskom astmom. Nakon što su polovica probanada dobila lijek, a druga polovica samo placebo, izloženi su testu provokacije. Kod testiranih preparat je reducirao suženje dišnih puteva i smanjio teškoće pri disanju, koje se normalno pojavljuju 15 minuta nakon udisanja alergena. I. J.

Proučavanje nutraceutika

Termin nutraceutici upotrebljava se za označavanje prehrambenih proizvoda i njihovih sastojaka koji pokazuju izrazita medicinska ili za zdravlje povoljna svojstva. Za njihovo proučavanje pripremljen je projekt nazvan "Nutra cells", koji je poduprla i sponzorirala Europska unija. Glavni su ciljevi poboljšati korisnost i primjenu fermentiranih proizvoda (npr. jogurt). Projekt sadrži pet specifičnih tema: proizvodnju šećera koji ne metaboliziraju, uklanjanje galaktoze i/ili laktoze iz mliječnih proizvoda, uklanjanje rafinoze iz proizvoda na bazi soje, proizvodnju oligosaharida i proizvodnju vitamina. Sve te teme imaju znatan utjecaj na ljudsko zdravlje. I. J.

SiO₂ s definiranim porama

Znanstvenici u Max Planck institutu, Golm, Njemačka, priredili su silikagel s kontroliranim porama uz pomoć molekula ciklodekstrina. Time su omogućili izradu materijala s porama promjera 1,5 – 2 nm. Oni su otopili ciklodekstrine ili njihove derivate u vodi i zatim ih miješali s klorovodičnom kiselinom i tetrametil ortosilikatom. Dobiveni silikagel kalcinirali su u kisiku pri 500 °C. Analize su pokazale da cilindrični ciklodekstrini agregiraju u cvrlike strukture koje se drže zajedno zahvaljujući njihovoj hidrofobnosti. Nakon uklanjanja ciklodekstrina pomoću kalcinacije u silikatnoj matrici zaostaju cvrlike pore. I. J.